

Suvestinė redakcija nuo 2017-05-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [93-3483](#), i. k. 1052250ISAK000V-595

Nauja redakcija nuo 2017-05-01:

Nr. [V-1482](#), 2016-12-27, paskelbta TAR 2016-12-28, i. k. 2016-29713

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 39:2016 „PIRČIŲ VISUOMENĖS
SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO**

2005 m. liepos 21 d. Nr. V-595
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 2 straipsnio 12 dalimi ir 16 straipsnio 1 dalimi,

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 39:2016 „Pirčių visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymu
Nr. V-595

(Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2016 m. gruodžio 27 d.
įsakymo Nr. V-1482 redakcija)

LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 39:2016 „PIRČIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši higienos norma nustato pirčių įrengimo ir priežiūros visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

2. Ši higienos norma privaloma fiziniams ir juridiniams asmenims, projektuojantiems, statantiems, įrengiantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, eksploatuojantiems statinius ir patalpas, kuriose teikiamos pirties paslaugos, pirties paslaugų teikėjams.

3. Šioje higienos normoje vartojama sąvoka **pirtis** – pastatas arba patalpos, skirtos higienos poreikiams tenkinti, kaitintis, pirtis.

4. Pirties paslaugų teikėjas privalo teikti tik saugias paslaugas [13.2].

5. Pirties paslaugos gali būti teikiamos tik turint šiai veiklai teisės akto [13.9] nustatyta tvarka išduotą leidimą-higienos pasą.

6. Pirties paslaugų teikėjas paslaugų vartotojui privalo suteikti tikslią, išsamią ir teisingą informaciją apie teikiamas paslaugas, saugų įrangos, inventoriaus naudojimą, su paslauga susijusią galimą riziką pirties paslaugų vartotojo sveikatai, galimas pasekmes, saugaus pirties paslaugų vartotojų elgesio taisykles (pvz., informaciją apie alkoholio vartojimą, vaikų priežiūrą, paslaugų vartotojų sveikatos būklės, kurioms esant nerekomenduojama naudotis pirtimi ir pan.), vidaus tvarkos taisykles. Informacija pirties paslaugų vartotojui turi būti suteikta prieš paslaugų vartotojui įsigyjant paslaugas (sudarant paslaugų teikimo sutartį). Vidaus tvarkos taisyklės skelbiamos gerai pirties paslaugų vartotojui matomoje paslaugų teikimo vietoje.

7. Pirtyje paslaugų vartotojams gerai matomoje vietoje turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkinys, kurio sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto reikalavimus [13.5].

8. Pirties paslaugas teikiantys asmenys, tiesiogiai susiję su pirties paslaugų vartotojų aptarnavimu ir galintys daryti tiesioginę įtaką pirties paslaugų vartotojų sveikatai, turi būti išklause privalomuosius higienos įgūdžių ir pirmosios pagalbos mokymo kursus ir turėti sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimus [13.8]. Sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimai laikomi pirties paslaugų teikimo vietoje.

9. Pirties paslaugų teikėjai gali dirbti tik pasitikrinę sveikatą teisės akto nustatyta tvarka [13.3]. Asmens medicininė knygelė (sveikatos pasas) (forma Nr. 048/a) laikoma pirties paslaugų teikimo vietoje.

10. Patalpoms, įrangai, inventoriui valyti naudojamos priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį ir gamintojo nurodytas instrukcijas. Naudojimo instrukcijos turi būti laikomos pirties paslaugų teikimo vietoje. Persirengimo patalpoms, dušams (prausykloms), tualetams, juose esantiems įrenginiams, inventoriui, paviršiams, kurie gali liesti su paslaugų vartotojo oda, dezinfekuoti naudojami teisės aktų nustatyta tvarka autorizuoti biocidiniai produktai [13.1, 13.4].

11. Pirties paslaugų teikėjas turi turėti cheminių medžiagų, naudojamų pirčiai valyti ir dezinfekuoti, dokumentus (produktų saugos duomenų lapus, cheminės sudėties dokumentus, naudojimo instrukcijas ir kt.).

12. Jei pirtyje yra įrengtas baseinas, jis turi atitikti teisės akte nustatytus reikalavimus [13.7].

II SKYRIUS NUORODOS

13. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateiktos nuorodos:

13.1. 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL 2012 L 167, p. 1);

13.2. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymas;

13.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. 544 „Dėl darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“;

13.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr. 421 „Dėl Biocidinių produktų autorizacijos taisyklių patvirtinimo“;

13.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“;

13.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“;

13.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. V-572 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2016 „Baseinų visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

13.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių, alkoholio ir narkotikų žalos žmogaus sveikatai mokymų ir atestavimo tvarkos aprašo ir Asmenų, kuriems privalomas sveikatos

ir / ar pirmosios pagalbos mokymas, profesijų ir veiklos sričių sąrašo, mokymo programų kodų ir mokymo periodiškumo patvirtinimo“;

13.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-632 „Dėl Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių patvirtinimo“.

III SKYRIUS

PIRTIES ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

14. Statiniai ir patalpos, kuriuose įrengta pirtis, juose esantys įrenginiai, įranga turi būti saugūs, techniškai tvarkingi, įrengti ir prižiūrimi taip, kad juos naudojant būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (paslydimo, kritimo, susidūrimo, nudegimo, nutrenkimo, sužalojimo elektros srove, sprogimo, apsinuodijimo ir pan.). Potencialiai pavojingose vietose turi būti apsauginiai įtaisai, įspėjamieji ženklai ar kitokios (pvz., garso, šviesos) priemonės, ribojančios ar neleidžiančios prieiti prie pavojingų vietų ar įrenginių.

15. Pirtyje turi būti įrengtos:

15.1. persirengimo patalpa (-os). Persirengimo patalpos (-ų) gali nebūti, jeigu pirtis įrengta apgyvendinimo, asmens sveikatos priežiūros ar kitą veiklą vykdančiame objekte ir pirties paslaugų vartotojui sudarytos sąlygos persirengti minėtą veiklą vykdančių objektų patalpose (pvz., kambaryje, palatoje, persirengimo kambaryje) ir šios patalpos yra tame pačiame pastate ar su pirtimi sujungti šildomais koridoriais, galerijomis, tuneliais ir pan.;

15.2. kaitinimosi patalpa (-os);

15.3. dušo (prausyklos) patalpa (-os);

15.4. tualetas (-ai);

15.5. prireikus pagalbinė (-ės) patalpa (-os) arba kitoje (-ose) pirties patalpoje (-ose) įrengta zona inventoriui, valymo priemonėms ir pan. laikyti. Zona inventoriui, valymo priemonėms ir pan. laikyti negali būti įrengta kaitinimosi patalpoje.

16. Persirengimo patalpoje (-ose) turi būti įrengtos vietos persirengti (suolai, kėdės ir pan.) ir drabužiams bei daiktams susidėti (spintelės, lentynos, kabliukai ir pan.).

17. Persirengimo patalpoje (-ose) turi būti ne mažiau kaip vienas plaukų džiovintuvas 10 persirengimo vietų.

18. Dušo (prausyklos) patalpoje (-ose) dušai turi būti atskirti pertvaromis, juose įrengtos lentynos prausimosi priemonėms susidėti, kabliukai daiktams pasikabinti.

19. Dušo (prausyklos) patalpoje (-ose) turi būti įrengtas ne mažiau kaip vienas dušo ragelis 5 persirengimo vietoms.

20. Tualetu vienas unitazas ir viena praustuvė skiriama 30 persirengimo vietų.

21. Kaitinimosi, persirengimo, dušo (prausyklos), tualetu patalpų grindų, laiptų danga turi būti neslidi, tinkama valyti drėgnai, lygi (be pavojingų įdubimų, iškilimų, angų, įplyšimų, įskilimų).

22. Patalpų apdaila turi atitikti jų funkcinę paskirtį.

23. Šildymo prietaisai (įrenginiai) turi būti saugūs, nekelti nudegimo, apsinuodijimo pavojaus, prieinami valyti. Jeigu šildymo prietaiso (įrenginio) paviršiaus temperatūra taškuose,

kuriuose jis yra pasiekiamas, yra (gali būti) aukštesnė nei 80 °C, būtina numatyti apsaugines priemones (pvz., karščiui atspari užtvara) pirties paslaugų vartotojams nuo nudegimų apsaugoti.

24. Jei kaitinimo krosnis kūrenama kietu kuru ir ją kurti leidžiama pirties paslaugų vartotojui, prie krosnies turi būti žarsteklis, semtuvas žarijoms ir apsauginės pirštinės.

25. Pirtyje turi būti kaitinimosi patalpoje (-ose) skirtų naudoti patiesalų atsisėsti. Patiesalų turi būti ne mažiau kaip kaitinimosi patalpoje (-ose) vietų. Šalia kaitinimosi patalpos (-ų) turi būti atskiros švarių ir naudotų patiesalų sudėjimo vietos.

26. Pirties paslaugų teikėjo tiekiamas daugkartinio naudojimo prausimosi inventorių turi būti lygiu, nepažeistu paviršiumi.

27. Turi būti suprojektuotos ir įrengtos tokios šildymo, vėdinimo ir (ar) oro kondicionavimo sistemos, kad visose patalpose būtų galima palaikyti 28 punkte nurodytus mikroklimato parametrus.

28. Persirengimo patalpoje, duše (prausykloje), tualete oro temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 20 °C ir ne aukštesnė kaip 27 °C, santykinė oro drėgmė – nuo 35 proc. iki 65 proc., oro judėjimo greitis – 0,05–0,15 m/s.

29. Persirengimo patalpų bendra dirbtinė apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 150 lx. Kaitinimosi, dušo (prausyklos), tualetų patalpų, laiptinių, koridorių – ne mažesnė kaip 50 lx. Pirtyje turi būti įrengtas ne mažesnis kaip 5 lx avarinis apšvietimas. Kaitinimosi patalpoje (-ose) dirbtiniam apšvietimui turi būti naudojami karščiui ir drėgmei atsparūs šviestuvai.

30. Tiekiamas šaltas ir karštas vanduo turi atitikti geriamojo vandens kokybės reikalavimus [13.6]. Karšto vandens čiaupe temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 50 °C (išmatavus temperatūrą po 1 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo), šalto – ne aukštesnė kaip 20 °C (išmatavus temperatūrą po 2 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo).

31. Karštas vanduo turi būti nuolat tiekiamas į dušo (prausyklos) patalpas, tualetuose įrengtas praustuvės, persirengimo patalpą (-as) (jeigu joje (jose) įrengtos praustuvės).

32. Pirties įranga turi būti montuojama ir naudojama pagal gamintojo rekomendacijas, prižiūrima ir profilaktiškai tikrinama gamintojo nurodytu periodiškumu.

33. Jeigu pirties paslaugos teikiamos šalia vandens telkinių, kur pirties paslaugų vartotojams įrengtos maudymosi vietos, kurios nėra teisės aktų nustatyta tvarka įteisintos kaip paplūdimiai, jos turi atitikti šiuos reikalavimus:

33.1. maudymosi vietos turi būti pažymėtos, švarios, priėjimas prie vandens turi būti neslidus, neklampus, saugus;

33.2. jeigu maudytis draudžiama arba nerekomenduojama, pirties paslaugų vartotojai turi būti apie tai informuojami nurodant priežastis. Informacija turi būti pateikiama raštu, gerai pirties paslaugų vartotojui matomoje vietoje.

IV SKYRIUS

PIRTIES PATALPŲ, ĮRENGINIŲ, INVENTORIAUS PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

34. Patalpos, įrenginiai, įranga, inventorių turi būti švarūs, valomi pirties paslaugų teikėjo nustatyta tvarka.

35. Duše (prausykloje), tualete esantys įrenginiai valomi ir dezinfekuojami kasdien. Paviršiai, kurie gali liestis su paslaugų vartotojo oda, dezinfekuojami biocidiniais produktais, naikinančiais tuberkuliozės bakterijas, mielinius ir sporas sudarančius grybelius.

36. Dušo (-ų) ragelio (-ų) galvutė (-ės) valoma (-os) ir dezinfekuojama (-os) ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

37. Kiekvienam pirties paslaugų vartotojui turi būti tiekiami tik išskalbti, išlyginti ir kitų pirties paslaugų vartotojų po to nenaudoti skalbiniai (pvz., rankšluosčiai), kepurės, chalatai, vienkartinės šlepetės (jeigu pirties paslaugų vartotojai jais aprūpinami).

38. Daugkartinio naudojimo prausimosi inventorių, jeigu pirties paslaugų vartotojai juo aprūpinami, po kiekvieno panaudojimo išplaunamas ir dezinfekuojamas.

39. Karšto vandens tiekimo sistemoje vandens temperatūra kas 3 mėnesius turi būti profilaktiškai pakeliama iki 66 °C ir išlaikoma ne mažiau kaip 25 min.

40. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus turi būti atliekamas geriamojo vandens (šalto ir karšto) mikrobiologinis tyrimas legionelėms nustatyti. Papildomi vandens tyrimai atliekami, kai vandens tiekimo sistema pradedama naudoti daugiau kaip po vieno mėnesio pertraukos, po vandens tiekimo sistemos rekonstrukcijos ar remonto, taip pat kai diagnozuojama susirgimų legionelioze. Tyrimų protokolai saugomi ne trumpiau kaip 2 metus.

41. Jeigu 1 l vandens randama daugiau nei 1 000, bet mažiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, koreguojamos esamos ir (arba) imamosi naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Jeigu 1 l vandens randama daugiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, vandens tiekimo sistema valoma ir padaroma nekenksminga, koreguojamos esamos ir (arba) imamosi naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Atlikus vandens tiekimo sistemos valymą ir kenksmingumo šalinimą, atliekamas vandens mikrobiologinis tyrimas legionelėms nustatyti. Vandens mėginiai turi būti imami praėjus ne mažiau kaip 2 savaitėms po vandens dezinfekcijos.

42. Vandens tiekimo sistemos kenksmingumo šalinimo būdas turi būti saugus paslaugų vartotojams. Vandens tiekimo sistemos valymo ir kenksmingumo šalinimo darbai (cheminė, terminė dezinfekcija) atliekami patalpose nesant pirties paslaugų vartotojų arba pirties paslaugų vartotojai apie planuojamas priemones, jų tikslus, trukmę ir būtinas saugos priemones informuojami pateikiant informaciją raštu gerai matomoje vietoje.

43. Visi vandens tiekimo sistemos rekonstrukcijos, remonto, valymo, kenksmingumo šalinimo, profilaktikos darbai turi būti registruojami Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnale (priedas). Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnalas saugomas ne trumpiau kaip 2 metus.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-1482](#), 2016-12-27, paskelbta TAR 2016-12-28, i. k. 2016-29713

Lietuvos higienos normos
HN 39:2016 „Pirčių visuomenės
sveikatos saugos reikalavimai“
priedas

(Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnalo forma)

PROFILAKTINIŲ (TECHNINIŲ) PRIEMONIŲ (DARBŲ) REGISTRACIJOS ŽURNALAS

(ūkio subjekto pavadinimas, kodas, adresas, fizinio asmens vardas, pavardė, veiklos vykdymo vietos adresas)

Eil. Nr.	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) pavadinimas (vandens tiekimo sistemos remontas, rekonstrukcija, valymas, terminis ar cheminis kenksmingumo šalinimas)	Vandens tiekimo sistemos vieta (dalys), kurioje buvo atliktos profilaktinės (techninės) priemonės (darbai), jų atlikimo data	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) trukmė	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) aprašymas (kas buvo daryta, nurodoma vandens temperatūra, jeigu buvo matuota, taškai (vietos), kuriuose (-iose) buvo matuota temperatūra, kenksmingumui šalinti naudojamos medžiagos pavadinimas, koncentracija ir kt.)	Profilaktinę (techninę) priemonę (darbą) atlikusio fizinio asmens vardas, pavardė, pareigos, parašas; juridinio asmens pavadinimas, kodas, sutarties data ir Nr., jeigu priemonės (darbai) buvo vykdyti pagal sutartį
1	2	3	4	5	6

Papildyta priedu:

Nr. [V-1482](#), 2016-12-27, paskelbta TAR 2016-12-28, i. k. 2016-29713

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1482](#), 2016-12-27, paskelbta TAR 2016-12-28, i. k. 2016-29713

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-595 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 39:2005 „Pirtys: įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo